I z těchto výsledků průvodního řízení plyne, že obžalovaná udala poškozené, kde věci jsou, teprve v době, kdy již vrchnost měla proti ní podezření pro pachatelství krádeže, tudíž že se náhrada škody nestala včas ve smyslu nahoře uvedeném. Nehledíc k tomu, nelze v pouhém udání, kde jsou odcizené věci, spatřovati skutečnou náhradu škody podle § 187 tr. z.

Ježto tu podle uvedených právních hledisek nejde o rozhodné skutečnosti, nemusil se nalézací soud zabývati řečenými výsledky průvodního řízení.

Byla proto zmateční stížnost zamítnuta jako neodůvodněná.

Čís. 6400.

Není zmatkem podle § 281, č. 1 tr. ř., konalo-li se hlavní přelíčení bez účasti kmetů, když se k němu nedostavil ani kmet stranou zvolený, ani jeho náhradník, a když se druhá strana zřekla účasti kmetů.

Nastane-li změna v obsazení senátu, musí strana, chce-li si zajistiti uplatnění důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 4 tr. ř., opakovati návrhy, které přednesla před původním senátem.

K důkazu pravdy při výtce, že soukromý žalobce okrádá zákazníky na váze chleba.

Není třeba, aby skutečnosti, jimiž byl proveden důkaz pravdy, byly pachateli známy již v době činu.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1939, Zm I 207/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin podle §§ 1, 2, 3 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnosti, uplatňující důvody zmatečnosti podle § 281, č. 1, 3, 4, 9, písm. b) tr. ř., nelze přiznati úspěch.

Podle protokolu o hlavním přelíčení se k hlavnímu přelíčení nedostavili ani kmet navržený soukromým žalobcem ani jeho náhradník a bylo vyhlášeno usnesení, že se bude jednati bez kmetů, ježto se obhájce obžalovaného vzdal kmetů. Podle usnesení ze dne 16. září 1939, jímž byl doplněn protokol o hlavním přelíčení, prohlásil soukromý žalobce po vyhlášení nahoře uvedeného usnesení, že nesouhlasí, aby se hlavní přelíčení konalo bez kmetů; proti řečenému doplnění protokolu nevznesly strany námitek.

Na tomto podkladě uplatňuje zmateční stížnost důvod zmatečnosti podle § 281, č. 1 tr. ř., ježto prý sborový soud nebyl řádně obsazen; nelze jí však přisvědčiti.

Podle § 16. odst. 2 tisk. nov. přísluší konati hlavní přelíčení o přečinu podle §§ 1 až 3 zákona o ochraně cti (o nějž jde v souzeném případě) pěti soudcům, z nichž jsou dva přísedící z lidu (kmeti); nedostaví-li se k hlavnímu přelíčení kmet, kterého si strana zvolila, ani jeho náhradník, a prohlásí-li druhá strana, že se zříká účasti kmetů, koná se hlavní přelíčení bez účasti kmetů.

V souzeném případě byly podle toho, co nahoře uvedeno, splněny podmínky, za nichž lze podle řečeného ustanovení provésti hlavní přelíčení bez účasti kmetů; neprávem proto tvrdí zmateční stížnost soukromého žalobce, že sborový soud nebyl náležitě obsazen. Sluší dodati, že ani zmateční stížnost netvrdí, že se soukromý žalobce zachoval podle § 20, odst. 3 tisk. nov.

Ježto při hlavním přelíčení dne 8. května 1939 nastala změna v obsazení senátu, bylo povinností soukromého žalobce, aby při něm opakoval svoje návrhy, které učinil písemně a které přednesl při dřívějším hlavním přelíčení. Poněvadž to soukromý žalobce v souzeném případě opominul, chybí tu formální předpoklad, za něhož lze uplatňovati zmatek podle § 281, č. 4 tr. ř.

Podle obsahu stíhaného článku, jehož znění bylo zjištěno nalézacím soudem, se v něm vytýká soukromému žalobci, že okrádá své zákazníky, ježto prodává chleby ve váze toliko 366.5 dkg, ač mají míti váhu čtyři kg, a že byl na špatnou váhu chleba již několikrát bezvýsledně upozorněn. Používá-li se tu v obyčejném novinářském článku výrazu »okrádá«, nelze tomu rozuměti tak, že se soukromý žalobce dopouští činu, který vykazuje znaky skutkové podstaty krádeže, nýbrž podle celé podstaty, v takovém novinářském článku vylíčené, tak, že soukromý žalobce úmyslně poškozuje svoje zákazníky tím, že jim místo chleba ve váze čtyř kg dodává chléb ve váze podstatně nižší.

Napadený rozsudek, obíraje se otázkou důkazu pravdy, zjistil, že soukromý žalobce v době před uveřejněním stíhaného článku dne 27. dubna 1938 dodával chléb o váze daleko nižší než bylo podle ceny stanoveno (2 K za jeden kg), že na to byl upozorněn, že toho nedbal, a že pak dne 26. dubna 1938 vážil chléb, který koupil Karel K., místo předpokládaných čtyř kg jen 366.5 dkg, a vyslovil na uvedeném podkladě, že se obžalovanému zdařil důkaz pravdy.

Tento výrok napadá stěžovatel podle § 281, č. 9, písm. b) tr. ř., leč neprávem.

Ježto nalézací soud zjistil, že stěžovatel dodával chléb o menší váze častěji a že nedbal toho, když na to byl upozorněn, je bezdůvodná námitka zmateční stížnosti, že nalézací soud opřel svůj závěr toliko o jediný případ zjištěný Karlem K. Poněvadž v případě § 6, odst. 2, písm. a) zákona o ochraně cti jde o důkaz objektivní pravdy, není třeba, aby byly skutečnosti, na nichž se zakládá závěr o zdařilosti důkazu pravdy, pachateli také známy v době spáchání činu. Nebylo proto třeba zjišťovati též vědomí obžalovaného o uvedených skutečnostech, jak nesprávně požaduje zmateční stížnost.

Jak již bylo uvedeno, neobsahuje článek podle svého smyslu, jak mohl býti chápán průměrným čtenářem, obvinění z trestného činu krádeže; nejsou proto odůvodněny výtky zmateční stížnosti, že se nepodařil důkaz pravdy v takovém směru a že zejména měl býti důkaz pravdy proveden rozsudkem, odsuzujícím soukromého žalobce pro trestný čin. Obvinění, obsažené v článku, se týká skutečnosti, že soukromý žalobce úmyslně a ke škodě zákazníků dodává chléb ve váze mnohem menší, než jak je předpokládáno. S hlediska tohoto smyslu článku je nerozhodné, z jaké pohnutky to soukromý žalobce činí, neboť jde o jednání, odporující zásadám poctivého obchodu a poškozující zákazníky již tenkráte, předstírá-li se zákazníkovi vyšší váha zboží, než jaká se mu dodává. Pokud zmateční stížnost tvrdí, že na to soukromý žalobce upozornil své zákazníky, opouští zjištění napadeného rozsudku (§ 288, odst. 2, č. 3 tr. ř.).

Je proto souhlasiti s napadeným rozsudkem, že se obžalovaný stal beztrestným podle § 6, odst. 2, písm. a) zákona o ochraně cti. Ježto je tento závěr odůvodněn již na podkladě nahoře uvedených skutečností, je nezávažné, že nalézací soud zjišťoval na doklad řečeného závěru též skutečnosti, které se staly teprve v době po uveřejnění stíhané zprávy.

Čís. 6401.

Spolupachatelství nepředpokládá ani předchozí dohodu, ani výslovné dorozumění. Stačí nahodilá, ovšem vědomá a záměrná spolučinnost. Není třeba stejnoměrné a rovnocenné účasti společníků na provedení trestného činu. Stačí, že je činnost každého z nich objektivně i subjektivně složkou děje, tvořícího v celku trestné jednání.

Spolupachatel podvodu musí v poškozovacím úmyslu spolupůsobiti při lstivé činnosti ostatních pachatelů, věda, že i oni jednají v témž úmyslu.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1939, Zm II 243/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu navštívil obžalovaný dne 17. března 1939 s Aloisem W. a dalším pachatelem továrníka Arnošta K. v B. Alois W. se mu v přítomnosti obžalovaného a onoho dalšího pachatele představil jako Heřman R. z N., uvedl, že je orgánem tajné státní policie z D. a že je zmocněn zabavovati židům peníze, skvosty i cenné papíry, a žádal továrníka K. o informace o židech. Podle těchto informací šli pak všichni tři do bytu Oty P., jemuž se Alois W. v přítomnosti obžalovaného představil jako člen tajné státní policie a prohlásil, že dostal rozkaz, aby u něho provedl domovní prohlídku a zjistil peníze, skvosty a cenné papíry. Při této domovní prohlídce, jíž se činně účastnil i obžalovaný, zabavili pachatelé 12.000 K a šperky v ceně 17.000 K. Při dělení kořisti dostal obžalovaný 4.000 K. Dne 22. března 1939 podnikl obžalovaný s Aloisem W. a dalším spolupachatelem výpravu do bytu Heřmana T. v B., kde po stejném předstírání hledali cennosti. Byli však včas dopadeni četnictvem, takže Heřmanu T. nic neodňali.